

2024

Årsmelding

Kontrollutvalget

Risør
Kommune

Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS

www.vetaks.no

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning	3
1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid	3
2. Kontrollutvalget sine ressurser	5
2.1 Sekretariatet	5
2.2 Revisjonen	5
2.3 Økonomi	6
3. Kontrollutvalget sin virksomhet	7
3.1 Regnskapsrevisjon	7
3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll	8
3.3 Påseansvar økonomiforvaltning	14
3.4 Annet arbeid i utvalget	17
4. Avslutning	19
5. Vedlegg	20
5.1 Oversikt over saker behandlet i utvalget	20
5.2 Kilder til informasjon	23

1. Innledning

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret, administrasjonen og revisjonen for samarbeidet.

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger på sekretariatets hjemmesider: [Risør | VETAKS](#). På www.vetaks.no finner du også møtekalender, nyttige lenker om kontrollutvalgets virksomhet og annen relevant informasjon.

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet.

Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll på vegne av kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet så lenge det kan defineres som kontroll, men kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven § 23-5 «*rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget*». Hensikten med kontrollutvalgets årsmelding er derfor å rapportere på utvalgets arbeid, opp mot kontrollutvalgets lovpålagte oppgaver og møteplan. Årsmeldingen gir også et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks og forholdet til revisjonen og sekretariatet, og de viktigste saker som er behandlet gjennom året.

1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning

Kontrollutvalget ble valgt på det konstituerende kommunestyremøtet for perioden 2023-2027, høsten 2023, i henhold til krav til valgbarheten av kontrollutvalgsmedlemmene jfr. kommuneloven § 23-1 tredje ledd.

Kontrollutvalget består av følgende 5 medlemmer og 7 varamedlemmer:

Medlemmer av kontrollutvalget

Faste medlemmer:

Randi Gunstensen, leder (Ap)
Line Granjord Paulsen, nestleder (H)
Arne Lauvhjell (V)
Agnes Norgaard (Ap)
Kjell Skarheim (Ap)

Varamedlemmer H:

Halvor Skåli (H)
Wenche Monrad (H)
Til 31.10.: Petter Emil Gundersen (H)
Fra 01.11.: Per Anders Østerholt (H)

Varamedlemmer V:

Heidi Elisabeth K. Paulsen (V)
Kjell Egestad (V)

Varamedlemmer Ap/Rødt:

Erik W. Lindstøl (Ap)
Tine Bang (R)
Tom-Charles Hommefoss (R)
Helene Frydenberg (Ap)

1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid

Ansvar til kontrollutvalget følger av kommuneloven §23-2 første ledd:

«Kontrollutvalget skal påse at:

- A. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- B. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*

- C. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- D. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- E. vedtak som bystyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp»*

Utover dette kan kontrollutvalget ta opp ethvert spørsmål ved kommunens virksomhet som er knyttet til utvalgets ansvarsområde. Det er kun lovverket, kommunestyret og utvalget selv som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver og saker, eller begrense hvilke saker utvalget kan behandle.

Kontrollutvalget har omfattende innsynsrett. Blant annet kan utvalget uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles. Utvalgets leder kan la et av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne. Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

Kontrollutvalget har ikke adgang til å føre kontroll med kommunestyret eller overprøve politiske prioriteringer eller den politiske hensiktsmessigheten av et vedtak. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg hvis kommunestyret eller annet folkevalgt organ er i ferd med å treffe eller har truffet et ulovlig vedtak.

Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget sammen med sekretariatet, kommunedirektøren og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at dette samspillet skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både sin egen og hverandres roller.

2. Kontrollutvalget sine ressurser

2.1 Sekretariatet

Kontrollutvalgssekretariatet er støttespiller for kontrollutvalget og er viktig for et godt og effektivt kontrollarbeid i kontrollutvalget. Sekretariatet skal etter kommuneloven § 23-7, 2. ledd påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med blant annet oppgaver knyttet til administrasjon, rådgivning og koordinering.

Kommunen er medeier i, og kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra, Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). Med oppdrag for 34 kommuner og 3 fylkeskommuner i Agder, Vestfold og Telemark er VETAKS ett av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har 10 ansatte og fast sekretær for kommunen var i 2024 seniorrådgiver Benedikte Muruvik Vonen. Daglig leder er Line Bosnes Hegna.

Sekretariatets hjemmeside er www.vetaks.no. Her finnes informasjon om kontrollutvalget, møter, saker og sekretariatet.

2.2 Revisjonen

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Sørlandet kommunerevisjon IKS. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forenklet etterlevelseskontroll, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for kommunen. I tillegg kan revisor gjennomføre andre oppdrag etter avtale.

Revisjonen legger i starten av hver valgperiode frem et engasjementsbrev, som beskriver revisjonen sin forståelse av revisjonsoppdraget for kommunen. Dette er ment å gi kontrollutvalget en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes (og ikke forventes) av revisjonen. Engasjementsbrev for ny periode ble lagt frem for kontrollutvalget i deres møte 07.12.2023 sak 47/23.

Kommuneloven med forskrift stiller strenge krav til revisors uavhengighet av den reviderte kommunen. Derfor legger oppdragsansvarlig revisor hvert år frem en egenerklæring om uavhengighet for kontrollutvalget. Slike erklæringer ble lagt frem for utvalget i møtet

15.02.2024 sak 3/24 og i møtet 12.12.2024 sak 40/24 (ved bytte av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor).

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er statsautorisert revisor Ketil Raknes. Hovedrevisor for Risør kommune er Øyvind Nilsen. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor var frem til 31.10. daglig leder Kristian Fjellheim, og deretter Magnus Bjarte Solsvik. Konstituert daglig leder er fra samme dato Irene Loka.

Revisjonens hjemmeside er [SK-revisjon](#). Her finnes blant annet revisjonen sine rapporter.

2.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser. Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2024 i sitt møte 07.09.2023 sak 38/23.

	Budsjett 2024	Regnskap 2024
Revisjonstjenester	1 139 000	1 140 000
Sekretariatstjenester	194 000	193 198
Møtegodtgjørelser utvalget	35 000	33 299
Drift av utvalget/øvrige utgifter	127 000	24 059
Sum	1 495 000	1 390 556

Regnskapstall er oversendt fra kommunen. Totalt viser regnskapet at kontrollutvalget har hatt et mindreforbruk på kr 104 444. Avviket skyldes primært at færre enn budsjettet hadde anledning til å reise på aktuelle kurs/konferanser, og at det ikke ble fakturert for undersøkelser fra revisjonen eller andre utover det som ligger i revisjonstilskuddet (bestilling på slutten av 2024 faktureres i 2025).

3. Kontrollutvalget sin virksomhet

Kontrollutvalget har i 2024 avholdt 6 møter og behandlet 51 saker. (En teknisk feil ga dessverre en feil i nummerering av sakene i møtene i andre halvår 2024.)

Kontrollutvalget har noen lovpålagte saker, som i hovedsak er knyttet til regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Disse er omtalt i egne delkapitler. I tillegg behandler kontrollutvalget årlig kontrollutvalgets egen årsmelding, budsjett for kontrollarbeidet og møte- og arbeidsplan for kontrollutvalget. I løpet av året står kontrollutvalget ellers fritt til å ta opp de saker og avholde de møter utvalget ønsker.

En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg.

Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum med unntak av de tilfeller hvor det etter lov og forskrift er pålagt å lukke møtet.

Saksdokumentene og protokollene publiseres fortløpende på sekretariatets hjemmeside:

[VETAKS | Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS](#)

3.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon er regulert i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- A. kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- B. regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*
- C. regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i [kapittel 2](#) og 3.*

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalget har hatt god dialog med regnskapsrevisor også i 2024. Revisjonen har i løpet av året rutinemessig deltatt i utvalgets møter, og oppdatert utvalget på arbeidet med gjennomføring av regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget uttalte seg til kommunestyret om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023 i møtet 02.05.2024 sak 10/24. Til behandlingen av saken forelå kommunens årsberetning og regnskap med noter, revisjonsberetningen og revisors oppsummeringsbrev for regnskapsåret 2023. Kontrollutvalget anbefalte i sitt vedtak at årsregnskapet og årsberetningen godkjennes.

På grunn av at årsberetningen ble overlevert til revisjonen etter fristen for dette, avga revisjonen først negativ revisjonsberetning, siden de ikke kunne utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk innen sin frist. Denne ble trukket tilbake med virkning fra 23.04.2024, og den positive revisjonsberetningen forelå dermed som grunnlag for kontrollutvalgets behandling av saken.

Kontrollutvalget behandler normalt hver høst overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjonen. På grunn av valget 2023 og hensyn til opplæring for nytt kontrollutvalg, ble behandlingen av saken for 2023 utsatt til 15.02.2024.

Kontrollutvalget har ikke mottatt nummererte brev fra regnskapsrevisor i 2024.

3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og en plan for eierskapskontroll minst én gang i valgperioden, som skal vedtas av kommunestyret senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Kommuneloven §§ 23-3 og 23-4 beskriver dette.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkinger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Plan for eierskapskontroll skal baseres på en ROV av kommunens eierskap. Hensikten med ROV-en er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret selv, og kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Kontrollutvalget behandlet risiko- og vesentlighetsvurderingen av Risør kommune i sitt møte 12.09.2024 sak 23/24 **Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027**. Planen er godkjent av kommunestyret i møte 26.09.2024 sak 24/85. Vedtaket var som følger:

Kommunestyret tar risiko- og vesentlighetsvurdering av Risør kommune til orientering.

Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027 vedtas med følgende tema/prosjekter for forvaltningsrevisjon, i prioritert rekkefølge:

1. *Oppvekst*
 - a. *Tema: Psykososialt miljø og skolefravær*
2. *Sosiale tjenester*
 - a. *Tema: Tiltak overfor lavinntektsfamilier*
3. *Tekniske tjenester*
 - a. *Tema: Etterlevelse av selvkostprinsippet (med søkelys på vann og avløp)*
4. *Kommunens virksomhet i samarbeid og selskaper*
 - a. *Selskap: IKT Agder IKS (i samarbeid med andre eiere)*
5. *Helse og omsorg (reserveprosjekt)*
 - a. *Tema: Ressursstyring og organisering av BPA-tjenester*

Kommunedirektørens internkontroll skal være en del av prosjektene. Plan for forvaltningsrevisjon skal sees i sammenheng med plan for eierskapskontroll.

Omfang på prosjektene og eventuelle endringer i budsjett for kontrollarbeid/revisjon kan medføre at det blir rom for færre eller flere prosjekter enn det som går frem av planen.

Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planen, og til å kunne definere og avgrense de konkrete forvaltningsrevisjonsprosjektene. Eventuelle omprioriteringer mellom plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll inngår i den delegerte myndigheten.

Kontrollutvalget bes orientere kommunestyret om eventuelle endringer i planen.

Kontrollutvalget har i 2024 jobbet med følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter:

Anskaffelser i investeringsprosjekter

Rapport ble behandlet av kontrollutvalget 05.05.2022 og kommunestyret 19.05.2022 sak 22/48. Følgende vedtak ble fattet:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om anskaffelser i investeringsprosjekter til orientering og ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger om å:

- *så snart som mulig etablere rutiner for internkontroll i tråd med de krav som følger av kommunelovens § 25.1.*
- *så snart som mulig gjennomføre en helhetlig revidering av kommunens rutiner som relaterer seg til innkjøpsområdet, sikre at disse er i tråd med gjeldende lover og regler og kommunens gjeldende rolle- og ansvarsstrukturer.*
- *så snart som mulig etablere en oversikt over hvem som er gitt bestillermyndighet i kommunen og sikre at disse gis tilstrekkelig kompetanse omkring de krav som følger av et slikt ansvar.*

- *sikre tilstrekkelig kompetanse og etablere systemer som sikrer at bruk av rammeavtaler er i tråd med den intensjonen som er lagt til grunn i anskaffelsesdokumentene.*
- *iverksette tiltak som ivaretar at eksisterende rutiner for journalføring etterleves i organisasjonen. Videre bør man vurdere om det skal etableres rutiner som beskriver krav til journalføring av avrop på rammeavtaler, og den kommunikasjon som er mellom kommunens ansatte og leverandører.*

Kommunestyret ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding om oppfølgingen av rapporten til kontrollutvalget innen 08.12.2022.

Administrasjonen orienterte kontrollutvalget om oppfølgingen av vedtaket flere ganger gjennom 2022 og 2023. Det som gjenstod, var at nytt økonomireglement tilpasset ny kommunelov skulle komme på plass. Kontrollutvalget fikk en ny orientering fra kommunedirektøren i saken i sitt møte 24.10.2024 sak 29/24. Her ble følgende vedtak fattet:

Redegjørelsen tas til orientering. Kontrollutvalget ber om å bli underrettet når nytt økonomireglement er på plass.

Arbeidet med forvaltningsrevisjonen vil dermed fortsette inn i 2025.

Habilitering – Risør

Prosjektet ble bestilt i møtet 04.05.2023 sak 14/23. Forventet oppstart ble satt til fjerde kvartal 2023. Etter en justering i kontrollutvalgets møte 06.06.2024 sak 23/24, skulle prosjektet besvare følgende problemstillinger:

1. *Er enhet for habilitering organisert på en hensiktsmessig måte for å sikre et best mulig tilbud for brukerne i henhold til lovpålagte oppgaver?*
2. *Sikrer enheten i tilstrekkelig grad en helhetlig ressursstyring som ivaretar hensynet til effektivitet, ansatte og brukere?*
3. *Har enhet for habilitering forutsetninger for å sikre en drift i tråd med budsjett, og ivaretas de variasjoner man opplever med hensyn til brukere og økonomiske rammer?*

4. I hvilken grad har enheten etablert et styringssystem som tar for seg forhold relatert til bemanning og økonomiske rammer?

Rapport fra prosjektet ble behandlet av kontrollutvalget 12.09.2024 sak 21/24 og kommunestyret 26.09.2024 sak 24/84. Revisjonen hadde gjort viktige funn, og ga mange anbefalinger til forbedringsarbeid. Følgende vedtak ble fattet:

Kommunestyret tar rapporten Organisering og ressursstyring av habiliteringstjenesten til orientering, og ber kommunedirektøren sørge for:

- 1. at Sandnes ressurscenter sikres tilstrekkelig grad av synlig ledelse. I denne forbindelse vil det være avgjørende å se på enhetens fordeling av ledelsesressurser.*
- 2. at det utarbeides og tilgjengeliggjøres tydelige instruksjoner for de ulike funksjonene i tjenesten, herunder både for ledelsen, merkantil- og fagressurser og for de ansatte i tjenestens miljø.*
- 3. at det jobbes med en videreutvikling av oppgavedelingen til yrkesgruppene innad i tjenesten. Dette bør særlig omfatte en tydeliggjøring av enhetens utnyttelse av vernepleierne, som i større grad bør benyttes til oppgaver som krever denne typen kompetanse.*
- 4. at tjenesten vurderer organiseringen av turnusutarbeidelsen med sikte på å gjøre dette på en mer ressurseffektiv og helhetlig måte.*
- 5. at det sikres et system med tydelig delegasjon for hvem som kan leie inn ekstravakter.*
- 6. at ledergruppa sikrer skriftlighet i den økonomiske rapporteringen.*
- 7. at enheten styrker sitt arbeid med å lage budsjetter som synliggjør de forhold som påvirker avdelingenes regnskap, slik at budsjettene i større grad kan benyttes som styringsverktøy.*
- 8. at enhetens mangler i planarbeidet, som påpekt gjennom rapporten, utbedres og at det sikres et mer helhetlig system som er felles for alle avdelingene når det gjelder tilgjengeliggjøring av planer og rutiner.*
- 9. Parallelt med at det gis tilbakemeldinger til Kontrollutvalget gis det også tilbakemeldinger til Helse og omsorgsutvalget og til Kommunestyret.*

Kommunestyret ber kommunedirektøren om å gi en kortfattet skriftlig og tilhørende muntlig tilbakemelding til kontrollutvalget senest i løpet av våren 2025, om de tiltak som er satt i verk for å følge opp vedtaket og revisjonens anbefalinger, og effekten av disse.

For å påse at det omfattende forbedringsarbeidet var satt i gang, valgte kontrollutvalget å få en foreløpig oppfølging av hvor langt oppfølgingsarbeidet hadde kommet, i sitt møte 12.12.2024 sak 45/24. Kommunedirektøren ved kommunalsjef helse og omsorg redegjorde for status i arbeidet i møtet, og følgende vedtak ble fattet:

Foreløpig oppfølging av forvaltningsrevisjonen Organisering og ressursstyring av habiliteringstjenesten tas til orientering.

Arbeidet med denne forvaltningsrevisjonen fortsetter dermed i 2025.

Psykososialt skolemiljø og skolefravær

Prosjektet ble bestilt i møtet 24.10.2024 sak 32/24. Prosjektet ble vedtatt med følgende hovedproblemstillinger:

- 1. Ivaretar skolene i Risør informasjonsplikten knyttet til foreldre og elever, både i forhold til aktivitetsplikten og det systematiske arbeidet for et godt skolemiljø?*
- 2. Gjennomfører skolene i Risør tilstrekkelige undersøkelser og vurderinger av elevenes psykososiale miljø ved mistanke eller varsling om mobbing? Og foreligger det dokumentasjon som oppfyller innholdskravene etter opplæringsloven om skriftlig plan?*
- 3. Ivaretar skolene i Risør oppfølgingsplikten knyttet til fravær?*

Rapport forventes til behandling i septembermøtet 2025, og arbeidet med denne forvaltningsrevisjonen fortsetter dermed i 2025.

Kontrollutvalget behandlet risiko- og vesentlighetsvurderingen av Risør kommunes eierskap i sitt møte 12.09.2024 sak 24/24 **Plan for eierskapskontroll 2024-2027**. Planen er godkjent av kommunestyret i møte 26.09.2024 sak 24/86. Vedtaket var som følger:

Kommunestyret tar risiko- og vesentlighetsvurderingen av kommunens eierskap til orientering.

Plan for eierskapskontroll 2024-2027 vedtas med følgende prosjekter i prioritert rekkefølge:

- 1. IKT Agder IKS; eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon i selskap*
- 2. OFA IKS; eierskapskontroll, ev. noe utvidet*
- 3. Pågang Næringshage AS; eierskapskontroll, ev. noe utvidet (reserveprosjekt)*

Omfanget på prosjektene kan medføre at det blir rom for færre eller flere prosjekter enn det som går frem av planen.

Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planen, og til å kunne definere og avgrense de konkrete prosjektene. Eventuelle omprioriteringer mellom plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll inngår i den delegerte myndigheten.

Kontrollutvalget bes orientere kommunestyret om eventuelle endringer i planen

Kontrollutvalget har ikke jobbet med konkrete eierskapskontroller i 2024.

3.3 Påseansvar økonomiforvaltning

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (kommuneloven § 23-2, 1. ledd bokstav b.). Ut fra denne bestemmelsen i kommuneloven, legger regnskapsrevisor årlig frem rapport på utført forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen, gjennomført etter egen mal/standard for dette. Den skal være basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, og tema velges av revisor.

Malen for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen kan imidlertid også benyttes som verktøy for kontrollutvalget utover den lovpålagte årlige rapporteringen.

Kontrollutvalget har gjennom 2024 arbeidet med følgende forenklede etterlevelseskontroller:

Overtid i sektor helse og omsorg

Rapport om etterlevelseskontroll med bestemmelser knyttet til overtid i sektor helse og omsorg ble behandlet i møtet 07.09.2023 sak 37/23. Tema for kontrollen:

1. *Holder kommunen seg innenfor arbeidsmiljølovens regler om maks overtid innenfor 52 ukers periode?*
2. *Følger kommunen Hovedtariffavtalens regler knyttet til grunnlag for overtid og korrekte overtidssatser ved utbetaling av utført overtid (sektor helse og omsorg)?*

Revisjonen konkluderte som følger:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis, er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Risør kommune har vesentlige feil eller mangler knyttet til etterlevelse av bestemmelser i arbeidsmiljøloven og hovedtariffavtalen knyttet til rutiner vedrørende utbetaling av overtid.

Kontrollutvalget tok revisjonens uttalelse til orientering. Samtidig ba kontrollutvalget om en orientering om kommunens overholdelse av arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven i helse og omsorgssektoren, ut fra at revisjonens kontroll hadde avdekket ansatte som hadde jobbet flere kontinuerlige skift, og at det var avdekket enkelte avvik som skyldtes manuelle korreksjoner og ikke feil i lønnssystemet.

Kontrollutvalget fikk en redegjørelse fra kommunedirektøren ved kommunalsjef helse og omsorg i saken, i sitt møte 15.02.2024 sak 2/24. Kontrollutvalget fant tilbakemeldingen tilfredsstillende og avsluttet arbeidet med denne forenklede etterlevelseskontrollen med økonomiforvaltningen.

Fastsetting av byggesaksgebyr

Rapport om etterlevelseskonsroll av fastsetting av byggesaksgebyr ble behandlet i møtet 12.09.2024 sak 22/24. Tema for kontrollen:

- *Er gebyrene for selvkostområdet bygge- og delesaker dokumentert og etterprøvbart?*

Revisjonen konkluderte som følger:

Basert på våre kontrollhandlinger, har vi ikke funnet indikasjoner på at området vi har sett på har vesentlige feil og mangler i forhold til prinsippet om selvkost, da området over tid er subsidiert av andre inntekter. Men vi kan ikke utelukke at gebyret på enkelte sakstyper er høyere enn kommunens kostnader. Vi anbefaler at:

- *gebyrfastsettingen dokumenteres i tråd med Veileder for beregning av selvkost og gebyrforskrift i byggesaker, kapittel 4.*
- *kommunen setter opp selvkostkalkyle slik at en for hvert år kan se hvor mye av byggesaksområdet som blir subsidiert av andre inntekter.*
- *ansatte på byggesak tar i bruk timeregistreringssystem hvor det er mulig å kunne føre arbeidstimer opp mot de enkelte oppgavene som utføres. På den måten kan en enklere fastslå gebyr pr. sakstype.*

Kontrollutvalget gjorde følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse og rapport fra forenklet etterlevelseskonsroll av fastsetting av byggesaksgebyr til orientering.
Kontrollutvalget ber om tilbakemelding fra kommunedirektøren om tiltak som iverksettes for å rette opp i de svakhetene som er påpekt, til første møte i 2025.

Kontrollutvalget vil dermed jobbe videre med denne forenklete etterlevelseskonsrollen med økonomiforvaltningen i 2025.

Startlån

Revisjonen leverte både risikovurdering for økonomiforvaltningen og rapport og uttalelse fra gjennomført forenklet etterlevelseskonsroll til kontrollutvalgets møte 24.10.2024. Tema for kontrollen:

- *Følger kommunen Husbanken sine kriterier for tildeling og avslag på søknad om startlån?*

Kontrollen har tatt utgangspunkt i behandlede søknader i 2024. Revisjonen har konkludert med at samtlige vedtak synes å være vurdert i tråd med Husbankens kriterier for tildeling og avslag på søknad om startlån. De mener at sakene var godt opplyst og at det synes å være god kontroll på området. Revisor har avgitt følgende uttalelse:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis, er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Risør kommune har vesentlige feil eller mangler knyttet til etterlevelse og overholdelse av Husbankens kriterier for tildeling og avslag på søknad om startlån.

Kontrollutvalget avsluttet med det arbeidet med denne forenklede etterlevelseskontrollen med økonomiforvaltningen.

Når det gjelder oppfølging av kommunens økonomiforvaltning utover dette, har kommunedirektøren gjennom 2024 rapportert til kontrollutvalget vedrørende kommunens økonomiske situasjon i flere møter. Kontrollutvalget skal ikke uttale seg om politikken knyttet til den økonomiske situasjonen, men er opptatt av om kommunedirektøren følger opp politiske vedtak omkring økonomien, og av hvordan regeletterlevelse sikres tross anstrengt økonomi.

3.4 Annet arbeid i utvalget

Ekstra undersøkelse

Kontrollutvalget kan ved behov bestille undersøkelser som ikke er definert som forvaltningsrevisjoner, eierskapskontroller og forenklet etterlevelseskontroll.

Kontrollutvalget bestilte i sitt møte 12.12.2024 sak 39/24 undersøkelsen Økonomistyring kultursektoren fra Sørlandet kommunerevisjon IKS. Bakgrunnen for prosjektet var en bestilling fra kommunestyret i deres møte 26.09.2024 sak 24/85:

Kommunestyret ber kontrollutvalget om å gjennomføre en etterlevelseskontroll ved å se på økonomistyringen i kultursektoren. Dersom det er behov for mer penger

kommer kontrollutvalget tilbake til kommunestyret. Rapporten leveres kommunestyret innen utgangen av 1. tertial 2025.

Kontrollutvalget godkjente følgende undersøkelsesspørsmål som grunnlag for undersøkelsen:

- 1. Innvilges økonomiske tilskudd fra kultursektoren i Risør kommune i tråd med vedtatte rutiner?*
- 2. Hvordan fordeler driftsutgiftene seg innenfor kultursektoren i Risør kommune?*

Kontrollutvalget vil dermed jobbe videre med denne undersøkelsen i 2025.

Kontakt med kommunens ledelse

Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse. Kommunedirektøren og representanter for ham har deltatt på samtlige av utvalgets møter, noe kontrollutvalget oppfatter som en styrke i sitt arbeid. Ordfører har møterett i kontrollutvalget, og har vært til stede på to av utvalgets møter i 2024.

Kurs og konferanser, kompetanse

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som følger av lov og forskrift.

Kontrollutvalget er medlem av *Forum for kontroll og tilsyn*, som er en organisasjon for kommunale kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariater. Utvalget abonnerer i tillegg på to eksemplarer av fagtidsskriftet *Kontroll og revisjon* fra organisasjonen *NKRF – kontroll og revisjon i kommunene*. Begge organisasjonene gjennomfører konferanser som er aktuelle for faglig påfyll for kontrollutvalget. I tillegg gjennomfører kontrollutvalgssekretariatet (VETAKS) opplæringstiltak for kontrollutvalgene.

Kontrollutvalget var representert på følgende opplæringstiltak i 2024:

- Forum for kontroll og tilsyn – Kontrollutvalgslederskolen 05.-06.02.: Leder deltok.
- VETAKS Høstkonferanse 5.11./11.11.: Totalt 3 medlemmer deltok.

4. Avslutning

Årsmeldingen legges frem for kommunestyret til orientering. Ved å se møte- og arbeidsplan og årsmelding i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

Kontrollutvalget har arbeidet planmessig med løpende forvaltningsrevisjoner og oppfølging av disse i 2024, i tillegg til at de har lagt planer for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller for perioden 2024-2027.

Risør, 13.03.2025

Randi Gunstensen
Kontrollutvalgsleder

Benedikte Muruvik Vonen
Seniorrådgiver VETAKS

5. Vedlegg

5.1 Oversikt over saker behandlet i utvalget

Møte 15.02.2024

- 1/24 – Oppfølging av statlig tilsyn – Får barn i barne- og avlastningsboliger
habilitering/opplæring i samsvar med sine behov – Risør kommune 2022
- 2/24 – Oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll 2023 - arbeidstidsbestemmelser
- 3/24 – Revisors egenvurdering av uavhengighet 2024
- 4/24 – Bærekraft 2025 – mulig involvering av revisor
- 5/24 – Forankring og innspill – risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for planer for
forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2027
- 6/24 – Overordnet revisjonsstrategi regnskapsrevisjon 2023
- 7/24 – Orienteringer fra revisor 15.02.2024
- 8/24 – Referatsaker 15.02.2024
- 9/24 – Eventuelt 15.02.2024

Møte 02.05.2024

- 10/24 – Årsregnskap og årsberetning 2023 – Risør kommune
- 11/24 – Arbeid mot hærverk
- 12/24 – Reglement for folkevalgte organer Risør 2023-2027
- 13/24 – Behandling av henvendelser til kontrollutvalget
- 14/24 – Årsmelding 2023 Risør kontrollutvalg
- 15/24 – Orienteringer fra revisor 02.05.2024
- 16/24 – Referatsaker 02.05.2024

17/24 – Innspill til kontrollarbeid 02.05.2024

Møte 06.06.2024

18/24 – Økonomisk situasjon pr. 1. tertial 2024

19/24 – Orientering om eierskapsmelding 2024

20/24 – Orientering om branntilsyn i Risør

21/24 – Kommunens snøbrøyting 2024 Risør kommune

22/24 – Budsjett for kontrollarbeid 2025

23/24 – Orienteringer fra revisor 06.06.2024

24/24 – Referatsaker 06.06.2024

25/24 – Innspill til kontrollarbeid 06.06.2024

Møte 12.09.2024

(En teknisk feil ga dessverre en feil i nummerering av sakene i møtene i andre halvår 2024.)

20/24 – Orientering om Bærekraft 2025

21/24 – Rapport fra forvaltningsrevisjonen Organisering og ressursstyring av
habiliteringstjenesten i Risør kommune

22/24 – Forenklet etterlevelseskontroll 2023/24 – Uttalelse og rapport: Fastsetting av
byggesaksgebyr

23/24 – Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027

24/24 – Plan for eierskapskontroll 2024-2027

25/24 – Orienteringer fra revisor 12.09.2024

26/24 – Referatsaker 12.09.2024

27/24 – Innspill til kontrollarbeid 12.09.2024

Møte 24.10.2024

28/24 – Økonomisk situasjon pr. 2. tertial 2024

29/24 – Oppfølging av forvaltningsrevisjonen Anskaffelser i investeringsprosjekter

30/24 – Økonomistyring i kultursektoren

31/24 – Forenklet etterlevelseskontroll startlån 2024/25

32/24 – Bestilling av forvaltningsrevisjonen Psykososialt skolemiljø og skolefravær

33/24 – Møte- og arbeidsplan 2025 Risør kontrollutvalg

34/24 – Orienteringer fra revisor 24.10.2024

35/24 – Referatsaker 24.10.2024

36/24 – Innspill til kontrollarbeid 24.10.2024

Møte 12.12.2024

37/24 – Orientering om budsjett 2025 Risør kommune

38/24 – Kommunens snøbrøyting

39/24 – Behandling av prosjektplan Økonomistyring i kultursektoren

40/24 – Revisors egenvurdering av uavhengighet 2024 - forvaltningsrevisjon

41/24 – Åpne saker pr. 30.11.2024 Risør kontrollutvalg

42/24 – Orienteringer fra revisor 12.12.2024

43/24 – Referatsaker 12.12.2024

44/24 – Innspill til kontrollarbeid 12.12.2024

45/24 – Foreløpig oppfølging av forvaltningsrevisjonen Habilitering

5.2 Kilder til informasjon

Lover og forskrifter

Kommuneloven (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommune>)

Offentleglova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2006-05-19-16?q=offentlig>)

forvaltningsloven (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10?q=forvaltning>)

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-904?q=kontrollutvalg>)

Veiledere

Kontrollutvalgsboka

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboka/id2893214/>)

Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-til-kontrollutvalgs-og-revisjonsforskriften/id2838745/>)

Samarbeidspartnere og bransjeorganisasjoner

Forum for kontroll og tilsyn (www.fkt.no)

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (www.nkrf.no)

Forvaltningsrevisjonsregisteret (www.forvaltningsrevisjon.no)

Nasjonal tilsynskalender (<https://tilsynskalender.statsforvalteren.no>)

Sekretariatets hjemmeside

Sekretariatets hjemmeside (www.vetaks.no)

Kontrollutvalgenes sakspapirer (<https://opengov.360online.com/Meetings/VETAKS>)